

РЕЦЕНЗИЯ

от проф. д-р Милена Шушулова-Павлова, Нов български университет
за приносите на предложената като хабилитационен труд
художествена и творческа дейност на **гл. ас. д-р Антоанета Христова Петрова**
за участие в конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент”
в професионално направление 8.4. Театрално и филмово изкуство
(обявен в ДВ бр. 50 от 01.07.2022) към ФБО и департамент „Театър“
на Нов български университет

Биографични данни

Антоанета Христова Петрова е преподавател по актьорско майсторство в департамент „Театър“ на НБУ и актриса на свободна практика, същевременно е продуцент и управител на Театър – Студио „Персона“. Образованието и е многопластово: СУ „Св. Климент Охридски“ – Център по културознание – културолог (1991) и специалист по педагогика – социална педагогика, втора специалност – история, български език и литература (1992); НБУ – БП „Актьорско майсторство и режисура“, квалификация *актриса* (1995); НБУ – МП „Артистични психо-социални практики“, специалност *изкуство и социална работа* (2007); НБУ – редовен докторант с научна специалност *Театрознание и театрално изкуство*, със защитена дисертация на тема: „Нелитературен театър – изпълнителски практики, специфика и развитие“ (2012). От 2014 е главен асистент в НБУ, департамент „Театър“. Има спечелени редица награди (7 на брой): за женска роля в спектакъла „Три маже в снега“ по Ерих Кестнер и на Международен театрален студентски фестивал, Братислава (1989); за ролята на Липа в спектакъла „Майката – Васа Железна 1910“ от М. Горки в ДТ „Стоян Бъчваров“ Варна; реж. Стоян Камбарев; Театрални празници – Благоевград (1996); Награда „Варна“ и Награда „Стъклен зъбър“ на Международния театрален фестивал на моноспектаклите в гр. Лвов за ролята на чиновника Поприщин в „Дневникът на един луд“ от Н. В. Гогол в ДТ „Стоян Бъчваров“ Варна, реж. Валентин Ганев (1997); Колективна награда „Варна“ за творческия екип на ДТ „Стоян Бъчваров“ Варна за цялостната репертоарна политика на театър „Сутерен“, осъществил представленията: „Дневникът на един луд“ от Гогол, „Соната на призраци“ от Стринберг, „Едит Пиаф и другите“ по Мартен, Кокто, Берто, „Може би утре“ от Крьоц, „Мария Стюарт“ от Мараини (1997). Номинирана е за *Икар* и *Аскеер* за поддържаща женска роля за изгряваща звезда в „Майката“ на ДТ Варна (1997). В периода 1989-2022 **изиграва успешно над 50 роли** на различни театрални сцени: Университетски театър на НБУ, Червената къща „Андрей Николов“, сцена на Арена ди Сердика, театър „СФУМАТО“, Младежки театър „Николай Бинев“, открита сцена София и Русе, ДСТ „Алеко Константинов“ – Камерна зала, Топлоцентрала – център за съвременни изкуства, ДТ „Сълза и смях“, Камерен театър „Възраждане“, Сатиричен театър, МТФ Варненско лято, ДТ Димитровград, ДТ Търговище, ДТ „Стоян Бъчваров“ – Сцена Сутерен във Варна, Софийска опера, НДК, МТИ, фестивал Сегед (Унагария), фестивал Пиятро Немт, Букурещ (Румъния), НДК – зала 2 и зала 8, СУ Театър „Алма Матер“ и др. Антоанета Петрова участва в много филмови продукции – в игрален филм и в телевизионни сериали (8 продукции): „Безветрие“ (2022); „Братя“ (Пети сезон в 2022, епизод 29); „Лъжите в нас“ в епизоди 17, 18, 19 на 2022; „Непридружените“ авторски филм по текстове на сирийските бежанци на реж. Христо Симеонов; в ролята на интервюиращ (2021); „Татковци“ сезон 1 и сезон 2 (2021 -2022); „Белези“ (2021); „Откраднат живот“ - сезон 9 (2000); „Пътят на честта“ (2019). Участва и в късометражни продукции (12 на брой): „Изненадата“ (2018); „Учене през игра“ (2016); „Мания“ (2013); „Досегаемите“ (2013); „Баница“ (2013); „Pride“ „Чест“ (2013); „Аз уча играйки“ (2012); „Зад стената“ (2012); „Пътя за събуждане, възбуждане и оголване на психофизическата същност на актьора“ (2011) по идея на Антоанета Петрова, реж. Павел Веснаков, неразривна част от Phd дисертацията „Нелитературен театър – изпълнителски практики, специфика и развитие“; „Парафинения принц“ (2011); „Влакове“ (2010); „Почернени“ (2009) и др.

Оценка за съответствие с минималните национални изисквания

ИЗИСКВАНИЯ на ЗРАСРБ

Група от показатели "А" (необходими 50 т./ Реализирани 50 т.)

Показател 1. Дисертация на тема „Нелитературен театър – изпълнителски практики, специфика и развитие“
Протокол № 647 от 2012; заповед от Ректора на НБУ №156/14.12.2012.

Група от показатели "В" (необходими 100 т./ Реализирани 105 т.)

Предложени са 3 творчески изяви като хабилитационен труд, които са водещи за кандидатката:

1). **Моноспектакъл „Дневникът на един луд“** от Н.В.Гогол; реж. Валентин Ганев; ДТ „Стоян Бъчваров“ - гр. Варна; в ролята на Попришчин, премиера 12.12.1995 ; награда в Минск (Беларус) – фестивал на моноспектаклите, Награда „Варна“; премиера и в Държавен Сатиричен Театър „Алеко Константинов“ през 2005.

Награда Варна за ролята на чиновника Попришчин в „Дневникът на един луд“ от Н.В.Гогол в ДТ „Стоян Бъчваров“ Варна, реж. Валентин Ганев; 1997. **Награда „Стъклен зубър“** за ролята на чиновника Попришчин в „Дневникът на един луд“ от на **Международния театрален фестивал на моноспектаклите** в гр. Лвов;1997. **Колективна награда „Варна“** като част от творческия екип на ДТ „Стоян Бъчваров“ Варна, разработил цялостна репертоарна политика на театър Сутерен и осъществил представленията: „Дневникът на един луд“ от Н.В. Гогол и „Соната на призраците“ от Стриндберг.

2). **Моноспектакъл „Детеубийство“** от Петер Турини; реж. Деляна Манева; „Червената къща ЦКД „Андрей Николов“, Център за адаптация, Пето районно на МВР – София, Национален център по наркомания, Централен софийски затвор, Католическа екзархия, Старчески дом на дейците на културата, Дом за деца лишени от родителски грижи – с. Подем; в ролите на Тя. Приятел, Бащата. Съдия; премиера 07.04.2005.

3). **Моноспектакъл „На ръба“** от Хелан Фидинг и Мария Касимова, реж. Андрей Белчев; НДК-МТИ, Червената къща ЦКД Андрей Николов, Театър „Сълза и смях“- сцена Жълтата крава, в ролята на Бриджет Джоунс, премиера 04.05.2001.

Група от показатели "Г" (необходими 120 т./ Реализирани 800 т.)

Показател 7. (75 т.) **„Египетска приказка за сърцето“**, Издателство на НБУ, 2014, ISBN:978-954-535-825-8

Показател 12. (30 т.) **„Подземният цар“** авторски текст Руслан Маникатов (майнър студент), спектакъл на студенти от майнър програмата „Театър – учене в трупа“, УТ на НБУ, премиера 11.03.2013.

Показател 13. (по 35 т.) **Реализирани 17 активности** – общо **595 т.**, вкл. документален филм.

Показател 14. (по 10 т.) **Реализирани 10 активности** – общо **100 т.** вкл. участие в сериалите „Откраднат живот“, „Пътят на честта“ и редица постановки (изредени по-горе в биографията на кандидатката).

Кандидатката предлага над 30 висококачествени творчески изяви, които я представят като активен участник в културния живот на университета и на страната ни.

Група от показатели "Д" (необходими 40 т./ реализирани 40 точки)

В тази група кандидатката представя 4 рецензии за нейни творчески изяви в специализирани издания в областта на изкуствата:

Показател 19. *Рецензии* (по 10 т.)

1). „Загубени в трюма“, автор Никола Вандов, В. „Култура“, 14.6.1996, ISSN: 0861-1408, за ролята на Липа в „Майката“.

2). „Опитомяване на престъплението“, автор Димитър Стайков, В. „Култура“ – Брой 45, 10.11. 1995, ISSN: 0861-1408, за ролята на Липа в „Майката“.

3). „Българският театър, видян отдалеч“, автор Хоне Дорман, превод от немски Ирина Илиева, В „Култура“, 25.10.1996; ISSN: 0861-1408; за ролята на Липа в „Майката“.

4). Бергмановата „Персона“ като театрално „Замлъкване“, сп. **Театър; бр.10-12 2008**, Йоана Спасова – Дикова; ISSN 0204-6253, за ролята на Алма.

Група от показатели "Е" (необходими 50 т./ реализирани 90 точки)

Показател 22. (15 т.); **Показател 24.** (30 т.); **Показател 28.** (20 т.); **Показател 29.** 7 активности (35 т.)

Група "А"	Минимални изисквани точки – 50т.	Представени точки – 50т.
Група "В"	Минимални изисквани точки – 100т.	Представени точки – 105т.
Група "Г"	Минимални изисквани точки – 120т.	Представени точки – 800т.
Група "Д"	Минимални изисквани точки – 40т.	Представени точки – 40т.
Група "Е"	Минимални изисквани точки – 50т.	Представени точки – 90т.

ИЗИСКВАНИЯ на НБУ

Група от показатели "Ж" (необходими 50 т./ реализирани 60 точки)

Показател 40. *Иницилиране/активно участие в създаването на успешно стартирала нова програма*

Участва в създаването на успешно стартирали: 1). Модули Актьорско майсторство и Сценография в МП „Актьорско майсторство, режисура и сценография за театрални и аудио-визуални форми“ (2011/2012) 2). Майнър програма „Театъра - учене в трупа“; 3). Създаването на новата БП Театър, стартирала през учебната 2018/2019 година. (10 т.)

Показател 41. *Участие в усъвършенстване на програма и развитие на курсове към програми.*

Участвала в усъвършенстването на МП „Театрална режисура в европейски контекст“, майнер програми „Театъра – учене в трупа“ и „Театър на английски език“. (10 т.)

Показател 42. *Организиране и провеждане на творчески фестивал в НБУ*

Организира и провежда форум „Следата“ през 2018, 2017 и 2019 година. Организиране и участие в ДНИ НА НБУ В ЧЕРВЕНАТА КЪЩА – СПЕКТАКЛИ И ДИСКУСИИ (25 години НБУ) (10 т.)

Показател 43. *Създаване и развитие на научен/творчески колектив или на научна/творческа школа*

Домът на Бернарда Алба, Росмерсхолм, Плейбек, Игра наслучки, Playback Reloaded, „Гилгамеш“, „Ателие: Ритъм и текст“, Арт школа „Варвара“, „Историята ти в мен“, „Историята и нейния разказвач, като обект и субект на проучване“ (20 т.)

Показател 44. Доказани приложни професионални умения в съответната научна област и професионално направление

Участие в МТФ „Варненско лято“ със спектаклите – „Замлъкване“, „Домът на Бернада Алба“, „Ковачи“, „Гилгамеш“; Участие в МТФ „Тара Ра – Бумбия“ със спектаклите „Росмерсхолм“, „Домът на Бернарда Алба“; Участие във фестивал „Етюди и приятели“ със спектакъла „Гилгамеш“; Участие в „Международен фестивал за свободен театър“ със спектакъла „Подземният цар“ от Руслан Маникатов (10 т.)

Група от показатели "З" Изпълнени за изискванията и са реализирани 130 точки

Група от показатели "И" Изпълнени за изискванията и са реализирани 80 точки

Група от показатели "Й" е изпълнено – налично е резюме, реализирани са 40 точки

Обобщена информация по групи

Група "Ж"	Минимални изисквани точки – 50т.	Представени точки – 60т.
Група "З"	Минимални изисквани точки – 70т.	Представени точки – 130т.
Група "И"	Минимални изисквани точки – 50т.	Представени точки – 80т.
Група "Й"	Минимални изисквани точки – 40т.	Представени точки – 40т.

Представената дейност е сериозна, приносна и напълно достатъчна, за да защити академичната длъжност „доцент“ в професионално направление 8.4. Театрално и филмово изкуство към ФБО и департамент „Театър“ на Нов български университет. От данните личи, че гл. ас. д-р Антоанета Петрова покрива необходимите наукометрични изисквания и има активна и запомняща се преподавателски и артистична дейност.

Изследователска (творческа) дейност и резултати.

В предложения хабилитационен текст *ИМПРОВИЗАЦИЯТА И ИГРАТА В ОБУЧЕНИЕТО И ПРАКТИКАТА НА АКТЬОРА* (теоретично резюме на творческата дейност на кандидатката) Антоанета Петрова изследва хронологично-градивно развитието на модерните театрални практики. Личният ѝ актьорски опит формира емпирично–теоретичния инструментариум, чрез който анализира различните форми и творческото им приобщаване в интердисциплинарните подходи в НБУ и извън него. Тя систематизира, обобщава и терминологично определя дългогодишния си преподавателски и актьорски стаж в Playback театъра. Според Антоанета Петрова, Playback е спонтанно създаден импровизационен диалог между публика и актьори, който е своеобразно огледало на преживяванията на зрителите: *разказвачът ни подарява лични истории за реални хора и събития, актьорите визуализират несъзнаваното, а публиката ни се отплаща с дълбоко внимание и любов* (цитат от текста). Playback театърът има катарзисен характер: разказвач и актьори изграждат телемост помежду си. Убедена е, че социалната функция на театъра е част от неговата днешна мисия и модерност. Участието на преподаватели и студенти от департамент „Театър“ в проектите „Премълчаното разказано“ и „Историята Ти (ти) в мен“, както и последвалите творчески резултати – заснемането на два филма, създаването на спектакли по събраните материали с методите на приложния театър, тя разглежда в контекста на съвременната социо-културна среда. Участието на театъра в подобни проекти е детерминирано от възможността чрез неговите средства да се осъществяват терапевтични и медиативни функции, които да допринесат за подобряване на социалната ни ангажираност и комуникация. Нейната специфична квалификация като педагог, артист и преподавател определя посоката на развитие в прилагането на новаторски практики в училищното обучение. Цялостната ѝ комплексна работа в приложния театър намира отражение в проекта „Учене чрез игра“ (образователен проект на департамент „Театър“ на НБУ), който е реализиран в няколко учебни заведения в гр. София, чрез проследяване на процеса по подготовката и протичането на часовете за обучение чрез игра. Идеята на проекта е да приложи игровия метод на преподаване, ориентиран към духа и тялото на детето. Целта на метода е създаването на среда, в която учениците да добиват знания в екип, да учат чрез роли и ситуационни игри, а учителят да насочва мисленето и активността им. Игровият метод превръща учениците в автори на собственото си образование чрез култивиране на чувствена, сензорна и емоционална памет. Антоанета Петрова прави съществени и приноси изводи относно степента на полезност и приложимост на този метод, възможностите, които той създава за повишаване на учебните резултати, практическия ефект за задълбочаване на знанията на обучаваните. Обучителният процес е разгледан като процес на придобиване и надграждане на знания и умения от базовото и традиционното към модерното и интердисциплинарното. *Децата работят със сетивата си, затова бе много важно през целия ден да ги провокирам да си представят, да усещат, да се състезават, да търсят, да мислят и да се изненадват, за да се опознаят един друг.* (цитат на А. Петрова) Игровият метод за преподаване в

българското училище, разработен от гл. ас. д-р Антоанета Петрова, дава не само знания, умения, но подтиква учениците да мислят, да дават воля на въображението си, да не се отегчават, а да работят в екип, да творят и да запомнят по-бързо и по-лесно учебния материал.

Приносни моменти в изследователската, практическа и преподавателска дейност на Антоанета Петрова:

1. Развива средствата и принципите за работа при импровизацията в театъра. Подробно систематизира изразните средства, *постъпково* описва технологията и алгоритъма на Playback представленията. Като резултат налага като удачни и добре работещи следните нововъведения в структурата на Playback театъра: двама водещи – психодраматист и актриса; двама музиканти; различен и често по-голям брой участници в Playback спектакъла.
2. Създава и развива Playback трупа към Университетски театър на НБУ. Изнася представления и извън сцената на Университетски театър; ежегодно подпомага кандидатстудентската кампания на НБУ.
3. Прилага **игровия метод на преподаване** в средното образование чрез двукомпонентен анализ на резултатите – реакцията на учениците и възможността на студентите да апробират импровизационни модели, да придобият навици за игра в динамична среда и ситуационно да се организират в работни екипи.
4. Разработва конкретни курсове в НБУ (към съответните програми) – образователен, импровизационен и игрови театър тренинг за спонтанност.
5. Разработва специфична методика за обучение на актьори и неактьори в импровизационния театър като оценява нюансираността на групите и приложението им в реална среда.

Антоанета Петрова редовно участва в специализирани научни форуми, като има отпечатани материали в сборници от: Пета научна конференция за докторанти с международно участие; НБУ (2010); „Млада наука за изкуство” в НАТФИЗ „Кръстю Сарафов” с научно съобщение: *Семиотичният дискурс между „Аз-ът” на актьора, персонажа и раждащият се нов „Аз” в играта-театър* (2010); Научен форум за изкуства – театър, кино, сцена и визуални изкуства, НДК; II Научен форум за изкуства, включващ XIII Млад научен форум за музика и танц и II Млад научен форум за театър, кино, сцена и визуални изкуства, НБУ (2018); III Научен форум за изкуства, съответно – XIV Млад научен форум за музика и танц и III Млад научен форум за театър, кино, сцена и визуални изкуства (2019). Д-р Петрова представя и следните свои публикации: монографията *Египетска приказка за сърцето*. НБУ, София, 2014, и публикувани доклади от конференции: Петрова, Антоанета. *Нелитературен театър – изпълнителски практики, специфика и развитие*. В: Млад научен форум за музика и танц, НБУ, 2011. Петрова, Антоанета. *Островът на изобилието – опит за семиотичен анализ*. В: Сборник за млади докторанти под редакцията на проф. Мария Попова, НБУ.

Административна и обществена дейност. Учебна и преподавателска дейност

Смятам, че голямата преподавателска дейност на Антоанета Петрова е доказателство и за нейната мащабна и влиятелна обществена дейност. Антоанета Петрова **реализира 11 постановки със студенти** от НБУ и НАТФИЗ като режисьор-постановчик: „Добре дошли в България“ от Здрава Каменова и Гергана Димитрова; УТ на НБУ (2021); „Подземният цар” по авторски текст Руслан Маникатов (студент в НБУ), УТ, НБУ (2013); „Завръщане” по авторски текст на Габриел Стойчев (студент в НБУ), Учебен театър, НБУ; (2012); „Парите” по авторски текст на Руслан Маникатов (студент НБУ), Учебен театър, НБУ (2011); „Любовникът” – Харолд Пинтър, Учебен театър, НБУ, Учебен театър, НБУ (2010); „Смъртни схватки” – Уди Алън, Учебен театър, НБУ, Учебен театър, НБУ (2010); „Форум театър” – Университетски театър на НБУ, (2009); „Хамлет” – Уилям Шекспир; Учебен театър на НАТФИЗ (2008); „Мисия Лондон” – Алек Попов, Университетски театър на НБУ, ТР „СФУМАТО” (2008); „Игра на случки” – плейбек театър, социодрама, психодрама; УТ, НБУ, ТР „СФУМАТО (2007); „Един абсурден ден”, реални истории от живота на студентите; Учебен театър, НБУ (2007).

Антоанета Петрова редовно **участва в международни театрални фестивали**: Международен театрален фестивал в Потсдам (Германия) UNIDRAM с представлението „Замлъкване” и дискусия на тема нелитературен театър; Международен театрален фестивал в Нови Сад (Сърбия) – INFANT с представлението „Замлъкване” и дискусия на тема нелитературен театър; Международен

театрален фестивал в Загреб (Хърватия) със спектакъла „Три сестри“ по Чехов, реж. Юлиан Табаков; Международен театрален фестивал Варненско лято със спектаклите „Майката“, „Илирия“, „Замлъкване“, „Домът на Бернада Алба“, „Ковачи“, „Гилгамеш“; 5. Участие в Международен театрален фестивал „Тара Ра – Бумбия“ (Благоевград) със спектаклите „Росмерсхолм“ и „Домът на Бернада Алба“.

Антоанета Петрова **има и административни ангажименти в НБУ**. Тя е директор на Магистърска програма „Театрална режисура в Европейския контекст“ в учебната 2009 2010, а в учебната 2016-2017 е директор на Програмния съвет в департамент Театър на НБУ.

Лични впечатления от кандидата (ако има такива)

Познавам гл. ас. д-р Антоанета Петрова само от преподавателските и сценичните ѝ прояви като публика на нейни постановки. Точен професионалист и колега. Работлива, отговорна и винаги готова да се включи в проект или активност с кауза. Смятам, че НБУ и департамент „Театър“ ще имат в нейно лице един дългогодишен активен хабилитиран преподавател.

Мнения, препоръки и бележки по дейността и постиженията на кандидата

Нямам.

Рецензията може да завърши със следната оценка:

Въз основа на всичко посочено по-горе, както и на направените изводи върху предложените творческа и преподавателска дейност на гл. ас. д-р Антоанета Петрова, имайки предвид нейната изключително голяма активност, приносния характер на предложените творчески изяви и проекти, **давам своята убедена положителна оценка** и предлагам на уважаемите членове на Научното жури по конкурса за „доцент“ в професионално направление 8.4. Театрално и филмово изкуство към ФБО и департамент „Театър“, да предложат на уважаемия Академичен съвет на НБУ да избере гл. ас. д-р Антоанета Петрова за академичната длъжност „доцент“, според изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България.

Дата 1.11.2022

Подпис:

Проф. д-р Милена Шушулова-Павлова